

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๕๓๑,๕๐๙.๕๔ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๗๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓,๙๕๕,๐๔๔.๖๔ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๗๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๒,๘๗๗,๗๒๒.๐๔ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๖๔ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๐๔,๑๘๒.๒๔ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๑๙ จังหวัด จำนวน ๖,๒๒๘.๕๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖๑.๕๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๑๖๖.๙๖ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๓,๗๕๕.๗๖ ไร่	(๖๐.๓๐%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๒,๔๒๑.๗๕ ไร่	(๓๘.๘๘%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๕๑.๐๐ ไร่	(๐.๘๒%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๐ จังหวัด จำนวน ๑๑,๔๔๙.๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๐๖.๘๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๑,๒๔๒.๓๕ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๔,๒๔๔.๒๐ ไร่	(๓๗.๐๗%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๖,๙๐๗.๐๐ ไร่	(๖๐.๓๓%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๒๙๘.๐๐ ไร่	(๒.๖๐%)

๒.๑.๓ ดิวังแรด พื้นที่ระบาด ๑๘ จังหวัด จำนวน ๕,๑๗๔.๙๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙๗.๘๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕,๐๗๗.๑๐ ไร่)

๒.๑.๔ ดิวังวงง พื้นที่ระบาด ๑๒ จังหวัด จำนวน ๑,๐๙๖.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖.๔๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๐๘๙.๘๕ ไร่)

๒.๑.๕ ไรสีขามะพร้าว พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๘๗๒.๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙๐.๙๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๘๑.๒๕ ไร่)

๒.๑.๖ หนอนกินใบมะพร้าว พบในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๑๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐๐ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ หนอนปลอกเล็ก พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๑,๓๒๗.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑,๓๒๗.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)

๒.๒.๒ ดั้วแสด พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๙๔๘.๔๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๑.๔๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๐๗.๐๐ ไร่)

๒.๒.๓ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๗๗๙.๕๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๗.๐๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๕๒.๕๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๒๔๓.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๑๘.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๕.๒๕ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดตรัง จำนวน ๑,๒๐๐.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๒๐๐.๐๐ ไร่)

๒.๓.๓ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๔,๘๒๕.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๓,๕๒๙.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๘,๓๕๔.๒๕ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ รมรังค์ให้เกษตรกรตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนกินใบมะพร้าวทำลายไปเผา และเก็บเศษซากพืชนำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และทำความสะอาดสวนมะพร้าวอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) และปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๓ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๔ ใช้กับดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแสด และด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแสด และด้วงวงในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๕ ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รมรังค์ให้เกษตรกรตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนปลอกเล็กทำลายไปเผาและเก็บเศษซากพืชนำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ทำความสะอาดสวนปาล์มน้ำมัน และกำจัดวัชพืชรอบแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแสดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตาตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแสดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าของปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา และโรคใบร่วงยางพาราที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกรรับรู้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัด

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยต้นยางพาราที่มีอายุมากกว่า ๓ ปีขึ้นไป ควรขุดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร จำกัดบริเวณที่เป็นโรค โดยขุดระหว่างต้นที่อยู่ถัดไปจากต้นที่แสดงอาการทางใบ ในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงของแถวยางพาราที่พบโรคกับแถวถัดไปทั้ง ๒ ข้าง เพื่อป้องกันการลุกลามทางราก และควรขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น โดยใช้อัตรา เชื้อสด ๑ กิโลกรัมต่อไร่ ทุก ๓ เดือน เช่น ใช้เชื้อสดผสมปุ๋ยอินทรีย์ ๑๐๐ กิโลกรัม และรำ ๔ กิโลกรัม หวาน หรือใช้เชื้อสดผสมน้ำหรือน้ำผสมน้ำหมักชีวภาพ ๒๐๐ ลิตร พันบริเวณที่เป็นโรค ทั้งนี้ ควรหว่านหรือพ่นให้เชื้อราไตรโคเดอร์มาครอบคลุมบนใบยางพาราที่ร่วงหล่นทั่วทั้งสวน ทั้งนี้ การใช้เชื้อสดผสมปุ๋ยอินทรีย์หรือผสมน้ำหมักชีวภาพ อาจทำให้มีต้นทุนเพิ่มขึ้น แต่ต้นยางพาราจะได้รับธาตุอาหารและฮอร์โมนพืช ช่วยบำรุงต้นให้สมบูรณ์แข็งแรง

๓.๓.๔ หมั่นสำรวจแปลงยางพาราอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก หากพบต้นยางพารามีทรงพุ่มเหี่ยวเฉา ใบร่วง ให้ตรวจสอบอาการของโรคบนใบ

๓.๓.๕ กำจัดใบยางพาราที่เกิดโรคหรือวัชพืช ซึ่งอาจเป็นแหล่งสะสมหรือพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค และบำรุงและเสริมสร้างความสมบูรณ์แข็งแรงให้ต้นยางพารา เช่น การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใส่ให้เหมาะสมกับระยะการเจริญเติบโตของยางพาราตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย

๓.๓.๖ พ่นสารเคมีกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย พ่นพุ่มใบยางจากใต้ทรงพุ่มอัตรา ๑๐๐ ลิตร/ไร่ ควรเริ่มพ่นเมื่อยางพาราแตกใบใหม่หลังฤดูกาลผลิตใบปกติและใบอยู่ในระยะเพลลาด เช่น

- ๑) difenoconazole + propiconazole ๑๕%+๑๕% EC อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ๒) propinap หรือ mancozeb หรือ chlorothalonil อัตราผสม ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ๓) hexaconazole (๕% a.i.) อัตราผสม ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ๔) propiconazole (๒๕% a.i.) อัตราผสม ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๔ - ๑๐ เมษายน ๒๕๖๕

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ หนอนปลอกเล็ก แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหน้าแมว ด้วงกุหลาบ โรคใบจุด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคราแป้ง โรคเส้นดำ และโรคหน้ายางแห้ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด และด้วงงวง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ หนอนปลอกเล็ก แมลงดำหนาม และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบร่วง และโรคใบจุดตานก

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด ด้วงงวง และโรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหน้าแมว หนอนปลอกเล็ก ด้วงกุหลาบ และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา โรครากขาว และโรคเส้นดำ

ภาคตะวันออก

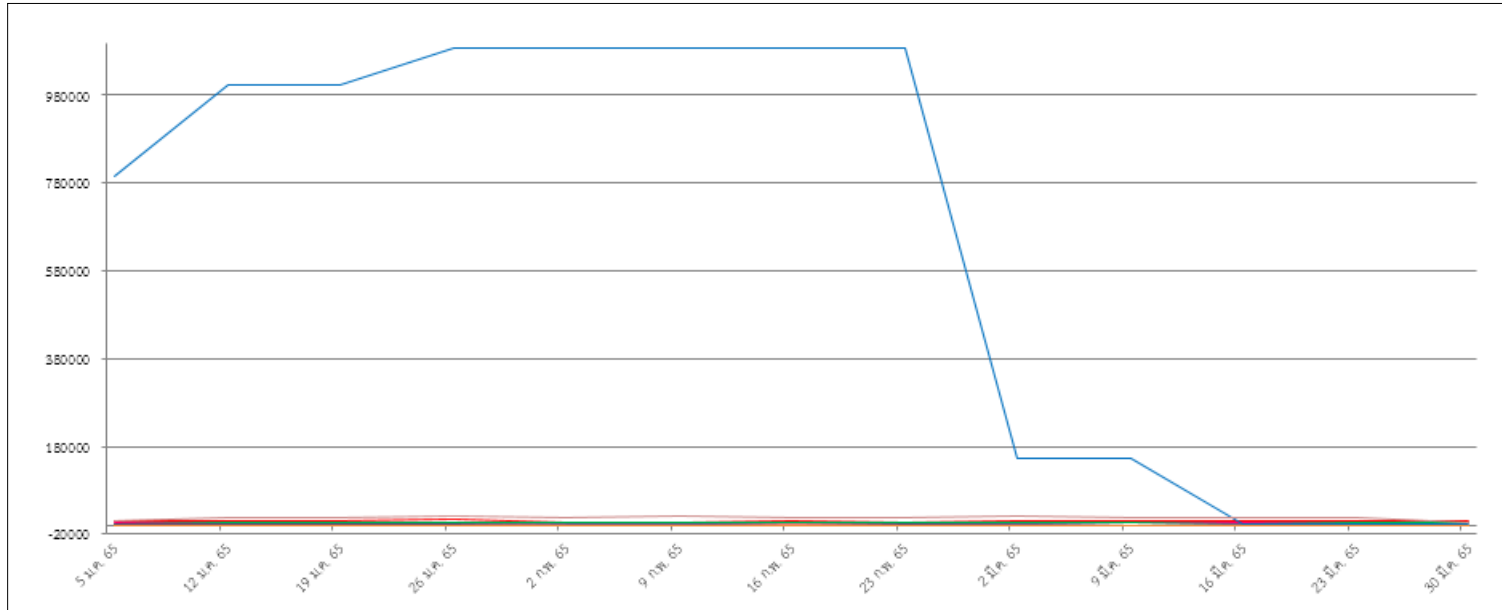
- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงค้ำหนาม ตัวงวง และโรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหน้าแมว ตัวแรด ตัวงูทลาบ และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบร่วง และโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา

ภาคใต้

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ หนอนกินใบมะพร้าว แมลงค้ำหนาม และตัวแรด
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหน้าแมว ตัวแรด ตัวงูทลาบ และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบร่วง และโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๕

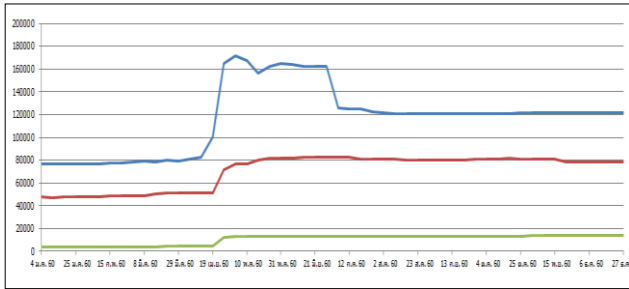
ภาพรวมทั้งประเทศ

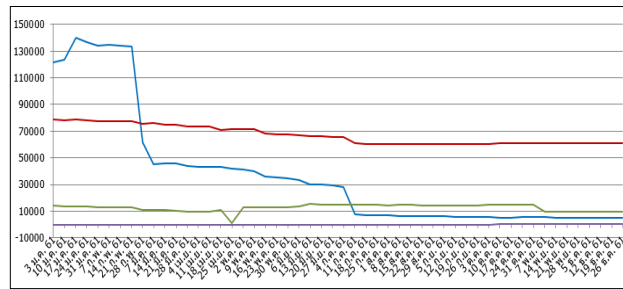
- หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๖,๒๒๘.๕๑ ไร่
- แมลงดำหนาม - มะพร้าว ๑๑,๔๔๙.๒๐ ไร่
- ตัวงแสด - มะพร้าว ๕,๑๗๔.๙๕ ไร่
- ตัวงวง - มะพร้าว ๑,๐๙๖.๒๕ ไร่
- โรสสีขามะพร้าว - มะพร้าว ๘๗๒.๒๐ ไร่
- หนอนกินใบ - มะพร้าว ๑๐๐.๐๐ ไร่

- หนอนปลอกเล็ก - ปาล์มน้ำมัน ๑,๓๒๗.๒๕ ไร่
- ตัวงแสด - ปาล์มน้ำมัน ๙๔๘.๔๕ ไร่
- โรคลำต้นเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๗๗๙.๕๑ ไร่
- โรครากขาว - ยางพารา ๒๔๓.๒๕ ไร่
- โรคริวรังชนิดใหม่ - ยางพารา ๑,๒๐๐.๐๐ ไร่
- โรคริวรัง - ยางพารา ๔,๘๒๕.๒๕ ไร่

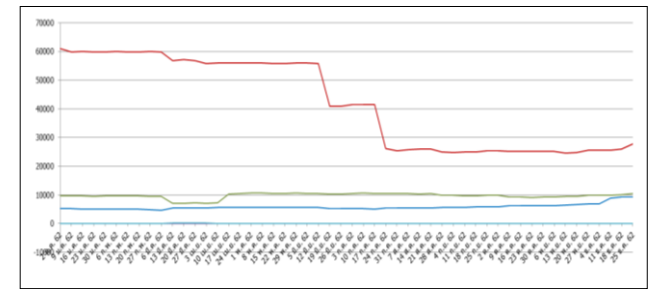
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

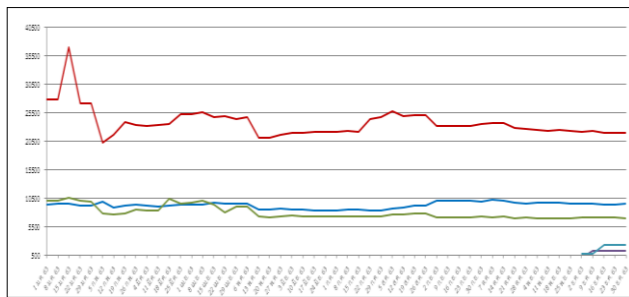
ปี ๒๕๖๐

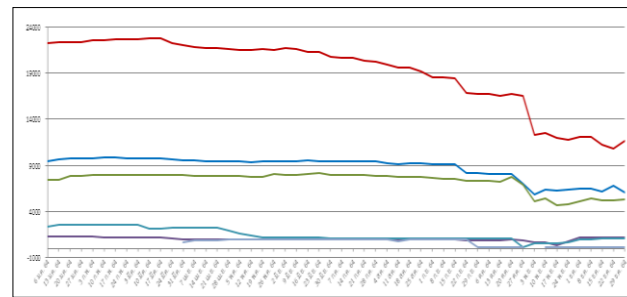
ปี ๒๕๖๑

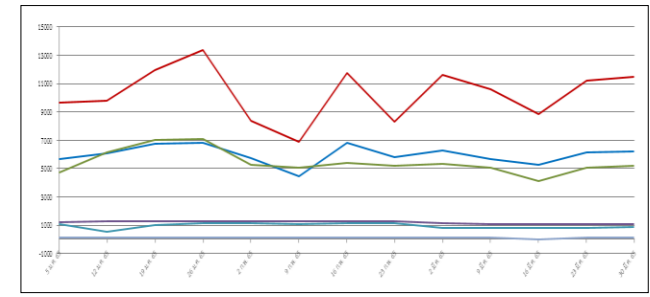
ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

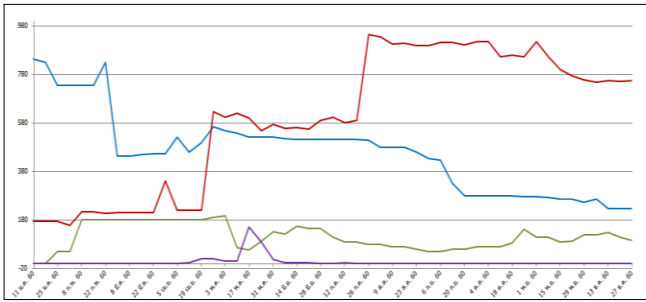
ปี ๒๕๖๔

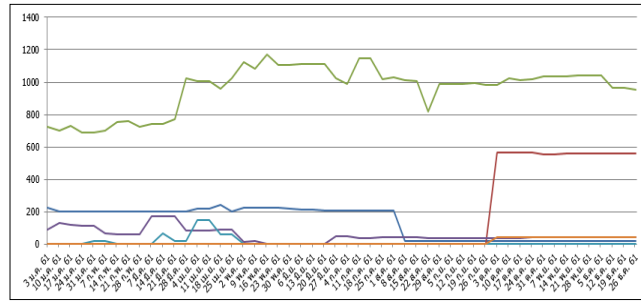
ปี ๒๕๖๕

- หนอนหัวดำ ๖,๒๒๘.๕๑ ไร่
- แมลงดำหนาม ๑๑,๔๔๙.๒๐ ไร่
- ด้วงแรด ๕,๑๗๔.๙๕ ไร่
- ด้วงวง ๑,๐๙๖.๒๕ ไร่
- โรสีขามะพร้าว ๘๗๒.๒๐ ไร่
- หนอนกินใบ ๑๐๐.๐๐ ไร่

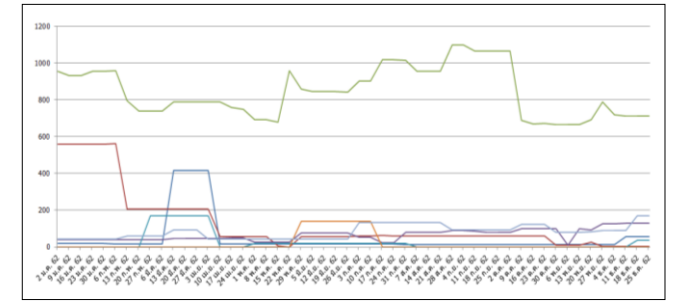
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูป่าถั่วฝักยาว ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

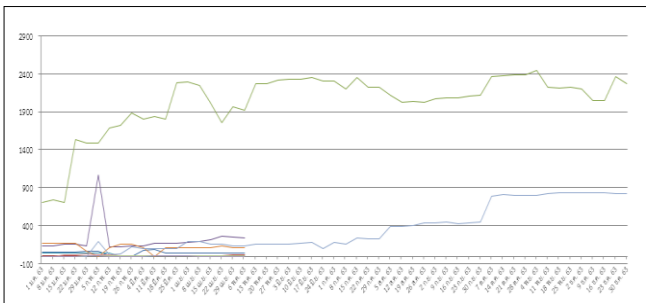
ปี ๒๕๖๐

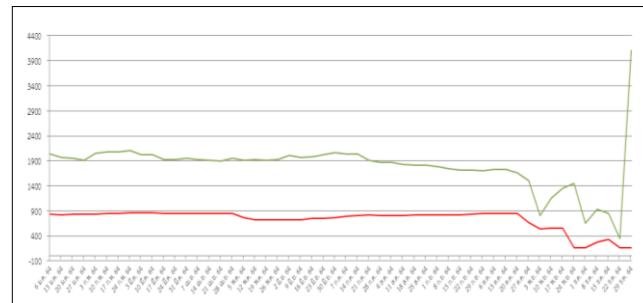
ปี ๒๕๖๑

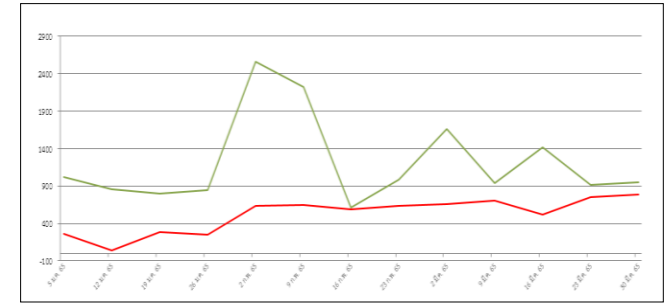
ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

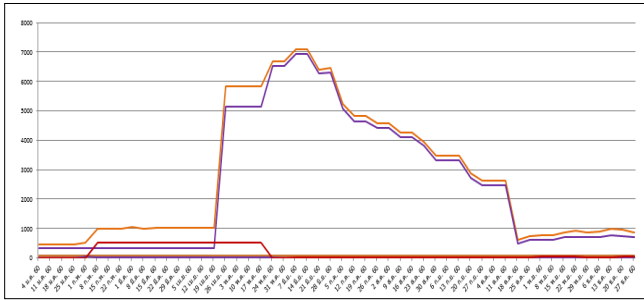
ปี ๒๕๖๔

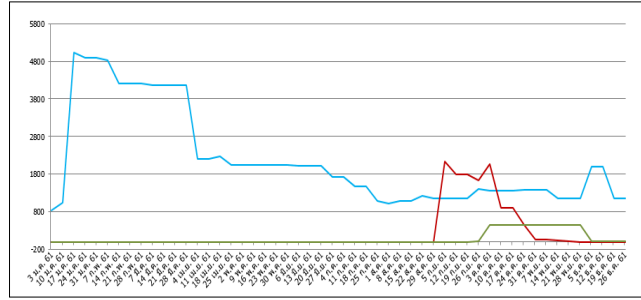
ปี ๒๕๖๕

- หนอนปลอกเล็ก ๑,๓๒๗.๒๕ ไร่
- ตัวงแสด ๙๔๘.๔๕ ไร่
- โรคกล้าต้นเน่า ๗๗๙.๕๑ ไร่

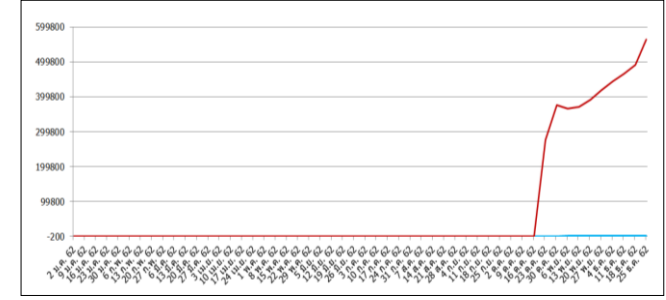
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

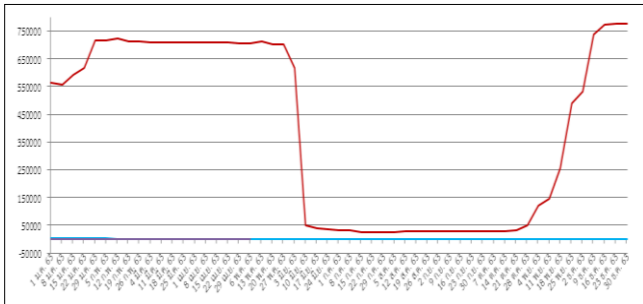
ปี ๒๕๖๐

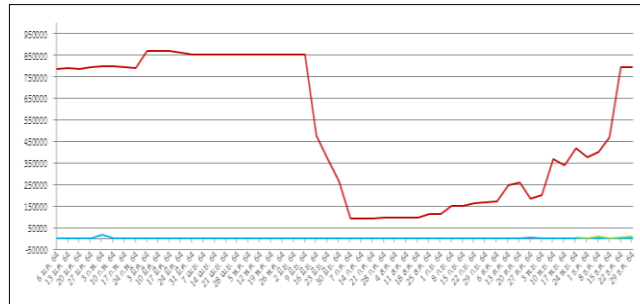
ปี ๒๕๖๑

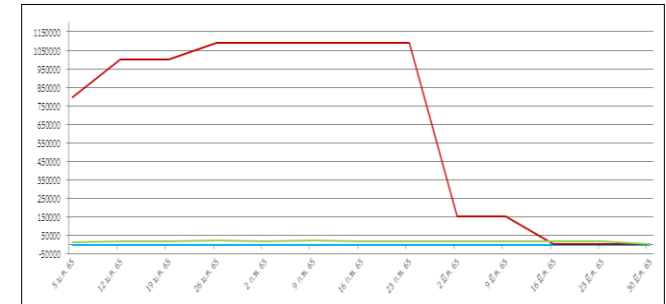
ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

ปี ๒๕๖๔

ปี ๒๕๖๕

- โรครากขาว ๒๔๓.๒๕ ไร่
- โรคใบร่วงชนิดใหม่ ๑,๒๐๐.๐๐ ไร่
- โรคใบร่วง ๔,๘๒๕.๒๕ ไร่